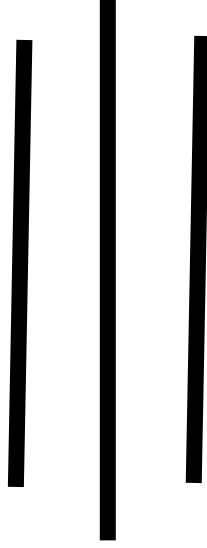

स्थानीय राजस्व परामर्श समितिको प्रतिवेदन

आ.व.२०७७/०७८

स्थानीय राजस्व परामर्श समिति

अन्नपूर्ण गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

माछापोखरी, कास्की

गण्डकी प्रदेश, नेपाल

२०७८ साल जेठ २ गते

विषय-सूचि

पेज नं.

१. पृष्ठभूमि	१
२. राजश्वको मौजुदा अवस्थाको विश्लेषण	२
३. राजस्व नीतिहरु	३
४. करका आधारहरु	५
५. आगामी आ.व.को लागि प्रस्तावित कर तथा गैर कर राजश्व दर	७
६. आगामी आ.व.को लागि अनुमानित कर तथा गैर कर राजश्व रकम	८
७. निष्कर्ष तथा सुझावहरु	९.

अनुसूचिहरु (१ देखि १३ सम्म)

१. पृष्ठभूमि

नेपालको संविधानको धारा ५६ अनुसार संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपालको मूल संरचना संघ, प्रदेश र स्थानीय तह गरी तीन तहको हुने व्यवस्था छ । सोही व्यवस्था बमोजिम नेपाल सरकारको मिति २०७३/११/२७ को निर्णयानुसार साविकका गा.वि.स हर ढिकुरपोखरी, लुम्ले, दाङ्गसिङ, घान्द्रुक, सल्यान तथा भदौरे तामागी गा.वि.स.का १ र २ वडा समावेश गरी अन्नपूर्ण गाउँपालिका घोषण गरिएको छ । अन्नपूर्ण गाउँपालिका साविकका स्थानीय निकायहरु समावेश गरी निर्मित स्थानीय तह हो । स्थानीय तह तीन तहको सरकार मध्ये तल्लो र जनताको नजिकको सरकार हो । सन्निकटताको सिद्धान्तमा आधारित लोकतान्त्रिक अभ्यासलाई संस्थागत गर्ने माध्यम हो । स्थानीय तहको अधिकार अनुसूचि ८ मा उल्लिखित विषयमा निहित रहने र त्यस्तो अधिकारको प्रयोग नेपालको संविधान र गाउँ सभा वा नगर सभाले बनाएको कानून बमोजिम हुने, नेपालको स्थानीय तहले आफ्नो अधिकार भित्रको आर्थिक अधिकार सम्बन्धी विषयमा कानून बनाउने, वार्षिक बजेट बनाउने, निर्णय गर्ने, नीति तथा योजना तयार गर्ने र त्यसको कार्यान्वयन गर्ने संवैधानिक व्यवस्था रहेको छ ।

नेपालको संविधान बमोजिम स्थानीय तहको अधिकार सम्बन्धी व्यवस्था कार्यान्वयन गर्न तथा संघ, प्रदेश र स्थानीय तह बिचको सहकारिता,सहअस्तित्व र समन्वयलाई प्रवर्द्धन गर्दै जनसहभागिता, उत्तरदायित्व, पारदर्शिता सुनिश्चित गरी सुलभ र गुणस्तरीय सेवा प्रवाह गर्न, लोकतन्त्रका लाभहरुको समानुपातिक समावेशी र न्यायोचित वितरण गरी कानूनी राज्य र दिगो विकासको अवधारणा अनुरूप समाजवाद उन्मुख संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन प्रणालीलाई स्थानीय तहदेखि नै सुदृढीकरण गर्न र स्थानीय नेतृत्वको विकास गर्दै स्थानीय शासन पद्धतिलाई सुदृढ गरी स्थानीय तहमा विधायिकी, कार्यकारिणी र न्यायिक अभ्यासलाई संस्थागत गर्न स्थानीय सरकारको रूपमा हाम्रो गाउँपालिका क्रियाशील रहेको छ ।

नेपालको संविधान बमोजिम तर्जुमा भएको स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ६५ मा स्थानीय राजस्व परामर्श समिति र सो समितिको काम, कर्तव्य र अधिकारको व्यवस्था गरिएको छ । सो ऐनमा व्यवस्था गरिएको काम, कर्तव्य र अधिकारको पालना गर्दै कार्यपालिकालाई आगामी आ.व.को राजश्व सम्बन्धी नीतिको तर्जुमा गर्न, राजश्वका स्रोत, दायरा र दर समेतको विश्लेषण गरी आगामी आर्थिक वर्षमा प्राप्त हुन सक्ने राजश्वको अनुमान गर्न, कर राजश्व, गैरकर राजश्व, सेवा शुल्क, दस्तुर आदिको दर सम्बन्धी परामर्श उपलब्ध गराउने सन्दर्भमा यस प्रतिवेदन तयार गरिएको छ ।

२. राजस्वको मौजूदा अवस्थाको विश्लेषण

चालु आ.व.२०७७/०७८ मा आन्तरिक राजश्व संकलनको अवस्था देहाय बमोजिम रहेको छ ।

राजस्वको मौजूदा अवस्थाको विश्लेषण							
क्र. सं.	राजस्वको क्षेत्रहरु	गत आ.व. २०७६/०७७ को यथार्थ आम्दानी	चालु आ.व.२०७७/०७८ को अनुमानित आम्दानी	चालु आ.व.२०७७/०७८ को चैत्र सम्मको यथार्थ आम्दानी	आ.व.२०७७/०७८ को अनुमानित राजस्वमा चैत्रसम्म असुली भएको राजस्वको प्रतिशत	चालु आ.व.२०७७/०७८ मा उठ्न बाँकी रकम	आ.व.२०७७/०७८ मा उठ्न बाँकी अनुमानित राजस्व प्रतिशत
१	भूमिकर (मालपोत)	५५७९२८९.८	३५०००००	२१०४३०८	६०.१२	१३९५६९२	३९.८८
२	बहाल कर	७५६८४८	७०००००	३३२६५१	४७.५२	३६७३४९	५२.४८
३	व्यवसाय कर	३५३१४००	४८०००००	४८४९८००	१०१.०४	-४९८००	-१.०४
४	परीक्षा शुल्क	०	५००००	२४३००	४८.६०	२५७००	५१.४०
५	सिफारिस दस्तुर	२०८०९६९	४००००००	१८४४७९०	४६.१२	२१५५२१०	५३.८८
६	व्यक्तिगत घटना दर्ता दस्तुर	५१५००	३०००००	८१९५०	२७.३२	२१८०५०	७२.६८
७	नाता प्रमाणित दस्तुर	१७००७५	५०००००	१५७८००	३१.५६	३४२२००	६८.४४
८	नक्सापास दस्तुर	१३३५३३	१००००००	२०५३९४	२०.५४	७९४६०६	७९.४६
९	अन्य मनोरञ्जन कर	०	५००००	०	०.००	५००००	१००.००
१०	पार्किङ शुल्क	०	५००००	०	०.००	५००००	१००.००
११	प्रशासनिक दण्ड जरिवाना र जफत	०	५००००	०	०.००	५००००	१००.००
१२	अन्य राजस्व	३२६३६४२					
	जडिबुटी, कवाडी र जीवजन्तु कर		५००००	०	०.००	५००००	१००.००
	विज्ञापन कर		५००००	०	०.००	५००००	१००.००
	प्राकृतिक स्रोत साधन उपयोग कर		१५०००००	३४७००	२.३१	१४६५३००	९७.६९
	सडक मर्मत संभार शुल्क		२०००००	०	०.००	२०००००	१००.००
	अन्य विविध राजस्व		२६०००००	३०००	०.१२	२५९७०००	९९.८८
१३	अन्य दस्तुर	३२९०८३२.४	६०००००	५५७९८९	९३.००	४२०११	७.००
	जम्मा	१८८५८०८९.२०	२०००००००	१०१९६६८२	५०.९८	९८०३३१८	४९.०२

उपर्युल्लिखित तालिकालाई विश्लेषण गर्दा गत आ.व. २०७६/०७७ मा कुल आन्तरिक आम्दानी एक करोड अठ्ठासी लाख अन्ठाउन्न हजार उन्नान्ब्वे रुपैयाँ बीस पैसा भएकोमा यस आ.व. २०७७/०७८ को चैत्र मसान्तसम्म एक करोड एक लाख छयानब्बे हजार छ सय बयासी रुपैयाँ अर्थात् कुल लक्ष्य (दुई करोड रुपैयाँ) को ५०.१८ प्रतिशत मात्र आन्तरिक राजस्व संकलन भएको छ । व्यवसाय कर तर्फ अनुमानित कर भन्दा १.०४ प्रतिशत बढी कर संकलन भएको छ भने अन्य मनोरञ्जन कर, पार्किङ शुल्क, प्रशासनिक दण्ड जरिवाना र जफत, जडिबुटी, कवाडी र जीवजन्तु कर, विज्ञापन कर, सडक मर्मत संभार शुल्क तर्फ कुनै पनि राजस्व उठ्न सकेन । अनुमानित राजस्वको लक्ष्य हासिल गर्न आगामी तीन महिनामा ४९.०२ प्रतिशत राजस्व संकलन हुनु पर्ने देखिन्छ । जो निकै चुनौतीपूर्ण रहेको छ । चैत्र मसान्तसम्म संकलित आन्तरिक राजस्वको अवस्थालाई विश्लेषण गर्दा लक्ष्य अनुरूपको राजस्व संकलन हुने अवस्था देखिदैन । लक्ष्यनुरूपको राजस्व संकलन नहुनुका प्रमुख कारण देहायुसार देखिन्छन् :

- वडागत रुपमा कर संकलन सप्ताह सञ्चालन गर्ने राजस्व नीति कोभिड १९ का कारण प्रभावित भई कार्यान्वयनमा नआउनु,
- गाउँपालिका भित्र ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा, दहत्तर, बहत्तर लगायतको बिक्री तथा निकासीलाई करको दायरामा ल्याउन राजस्व नीति अनुरूप बोलपत्र आव्हान हुन नसक्नु,
- पार्किङ शुल्क तथा सडक मर्मत संभार शुल्क उठाउने प्रक्रिया अगाडि बढ्न नसक्नु,
- पालिका भित्र सञ्चालित सबै आर्थिक कारोबार करको दायरामा अझै आउन नसक्नु ।

विश्वव्यापी रुपमा (विशेषतः छिमेकी देश भारतमा) व्यापक रुपमा फैलिएको कोभिड १९ को दोस्रो भेरियन्टको प्रभाव नेपालमा पनि देखिन थालेकोले आगामी दिनमा पुनः निषेधाज्ञा वा लकडाउन हुन सक्ने प्रवल सम्भावना समेत देखिन्छ । आगामी दिनमा निषेधाज्ञा वा लकडाउन भएमा सर्वसाधारणलाई कर बुझाउन आउन यातायात लगायतका कारणले समस्या देखिने हुँदो लक्ष्य अनुरूपको राजस्व यस आ.वको बाँकी अवधिमा संकलन हुने कार्य अझै चुनौतीपूर्ण हुने देखिन्छ ।

३. राजश्वका नीतिहरु

आ.व. २०७८/०७९ का लागि राजश्व प्रशासन तर्फ निम्नानुसारका नीति तथा कार्यक्रमहरुको अवलम्बन गर्ने :

- नेपालको संविधान र स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ बमोजिम स्थानीय तहलाई प्राप्त राजश्व सम्बन्धी अधिकारको प्रयोग गर्दै गाउँपालिकालाई आर्थिक रुपमा समृद्ध एवम् आत्मनिर्भर बनाउन राजश्वका सबै संभावना र क्षेत्रहरुको खोजी गर्दै प्रगतिशील र समतामूलक ढंगले करका दरहरु निर्धारण गर्ने ।
- अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु, एकल तथा विधवा महिलाहरुलाई जुनसुकै प्रकारको व्यवसाय सञ्चालन गर्दा व्यवसाय दर्ता करमा ५० प्रतिशत छुट दिने ।

- गाउँपालिका भित्र सञ्चालित तर गाउँपालिकामा दर्ता नभएका सबै व्यवसायहरूलाई करको दायरामा ल्याउन आ.व. २०७४/०७५ देखि २०७७/०७८ सम्मको जम्मा बक्यौता रकममा लाग्ने जरिवानामा पूर्ण छुट दिने ।
- विश्वव्यापी रूपमा फैलिएको नोबेल कोरोना भाइरस (कोभिड १९) का कारण लामो समयसम्म लकडाउन भई पर्यटन व्यवसाय तथा अन्य व्यापार व्यवसायहरू संचालन नभएकोले सम्पूर्ण व्यवसायहरूको आ.व. २०७६/०७७ र २०७७/०७८ को बक्यौता रकममा लाग्ने जरिवाना रकममा पूर्ण छुट दिने ।
- गाउँपालिका अन्तर्गत करदाताहरूलाई प्रोत्साहन गर्ने वातावरणका साथ सबैभन्दा बढी कर तिर्ने करदातालाई सम्मान गर्ने । समयमा कर नतिर्नेलाई थप जरिवाना गर्दै लामो समय कर नतिरी अटेर गर्नेलाई गाउँपालिकाले दिने सबै सेवा सुविधा रोक्का गर्ने ।
- राजश्व प्रशासनको प्रभावकारिताको लागि आवश्यक कार्यविधि, निर्देशिका र मापदण्ड बनाई लागू गर्ने । आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई थप सशक्त र प्रभावकारी बनाउने ।
- सबै किसिमका पेशा व्यवसाय संचालनको दर्ता, नविकरण गर्ने कार्यलाई छिटो, छरितो, सरल, पारदर्शी र करदाता मैत्री बनाउने ।
- सार्वजनिक जग्गाको संरक्षण तथा उपयोग सम्बन्धी कार्यविधि बनाई सार्वजनिक जग्गामा संचालित सबै किसिमका व्यवसायलाई करको दायरामा ल्याउने ।
- कर संकलनलाई थप प्रभावकारी बनाई प्रक्षेपण गरिएको राजश्व यथा समयमा संकलन गर्न वडा समिति र टोल विकास संस्थाहरूलाई परिचालन गर्ने ।
- अस्थायी प्रकृतिका हाटबजार तथा मुख्य बजार भित्रको पार्किङ शुल्कलाई उचित व्यवस्थापन गर्न स्थानीय क्लब, टोल विकास संस्था लगायतका संघ संस्थाहरूसँग सहकार्य गर्ने ।
- **“अन्नपूर्ण समृद्धिको लागि नियमित तिरौं कर : तिरेको कर विकास मार्फत फर्किन्छ घर घर”** मान्यताकासाथ प्रत्येक वर्ष प्रथम चौमासिक अवधि भित्र सबै वडामा करदाता शिक्षा कार्यक्रम तथा घुम्ती कर संकलन सप्ताह अभियानका रूपमा संचालन गर्ने ।
- गाउँपालिकाबाट गर्ने खर्च प्रणालीलाई व्यवस्थित गरी बेरुजु तथा पेशकीलाई निरुत्साहित गर्दै आर्थिक पारदर्शिता कायम गरिने छ । काम सम्पन्न भएपछि मात्र भुक्तानी दिने गरी पेशकी नियन्त्रण गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिँदै बेरुजु शुन्य बनाउन आवश्यक व्यवस्था मिलाउने ।
- स्थानीय सरकार संचालन ऐनमा व्यवस्था भए बमोजिम आगामी आ.व.हरूमा गाउँपालिकालाई सम्पत्ति कर प्रणालीमा आवद्ध गराइने छ । कर प्रणालीलाई व्यवस्थित गर्न आवश्यक र उपयुक्त प्रविधिको प्रयोग गरी सूचना प्रविधि मैत्री बनाउने ।

४. करका आधारहरु

स्थानीय कर अधिकार सम्बन्धी व्यवस्थाहरु नै स्थानीय करका आधारहरु हुन् । स्थानीय करका सम्बन्धमा नेपालको संविधान, अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ तथा स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ मा विभिन्न व्यवस्थाहरु गरिएका छन् । ती व्यवस्थाहरु देहायानुसार छन् :

क. संवैधानिक व्यवस्था

- आर्थिक अधिकार बमोजिम स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्राधिकारका विषयमा आर्थिक कानून बनाउन सक्ने, धारा ५९
- कानून बमोजिम बाहेक स्थानीय तहले कर लगाउन र उठाउन नपाउने, धारा २२८
- स्थानीय तहले छिमेकी प्रदेश र स्थानीय तहलाई प्रतिकूल नहुने गरी कर लगाउनुपर्ने, धारा २२८
- स्थानीय तहले अनुसूची ८ को ४ नं. बुँदा बमोजिम देहायको कर लगाउने अधिकार हुने :

- सम्पत्ति कर
- घर बहाल कर
- घर जग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क
- सवारी साधन कर
- सेवा शुल्क दस्तुर
- पर्यटन शुल्क
- विज्ञापन कर
- व्यवसाय कर
- भूमिकर (मालपोत)
- दण्ड जरिवाना
- मनोरञ्जन कर
- मालपोत संकलन ।

ख. कानूनी व्यवस्था

(१) अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४

- स्थानीय तहले स्थानीय कानून बमोजिम अनुसूची ३ मा उल्लिखित कर तथा गैर कर लगाउन र उठाउन सक्ने, दफा ३
- अनुसूचि-३ बमोजिम कर तथा गैर कर देहाय बमोजिम हुने :

(क) कर

- सम्पत्ति कर
- घर बहाल कर
- घर जग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क
- सवारी साधन कर
- भूमि कर
- मनोरञ्जन कर
- विज्ञापन कर
- व्यवसाय कर

(ख) गैर कर

- सेवा शुल्क दस्तुर
- पर्यटन शुल्क
- दण्ड जरिवाना

(२) स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४

- कानून बमोजिम बाहेक गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले आफ्नो अधिकार क्षेत्रभित्र कुनै कर लगाउन, उठाउन नपाउने, दफा ५४
- गाउँपालिका र नगरपालिकाले देहायका करहरू लगाउन पाउने व्यवस्था रहेको छ :
 - सम्पत्ति कर, दफा ५५
 - भूमिकर (मालपोत), दफा ५६
 - घर जग्गा बहाल कर, दफा ५७
 - व्यवसाय कर, दफा ५८
 - बहाल बित्तौरी शुल्क, दफा ५९
 - पार्किङ्ग शुल्क, दफा ६०
 - जडीबुटी, कवाडी र जीवजन्तु कर, दफा ६१
 - सेवा शुल्क, दफा ६२
- प्रदेश र गाउँपालिका वा नगरपालिकाको दोहोरो अधिकार क्षेत्र भित्रका कर निर्धारण, संकलन तथा बाँडफाँट देहायानुसार रहेको छ, दफा ६४
- सवारी साधन करको दर निर्धारण तथा संकलन प्रदेशले गर्ने, तर गाउँपालिका वा नगरपालिकाले टाँगा, रिक्सा, अटो रिक्सा र ई-रिक्साको सवारी करको दर निर्धारण तथा संकलन गरी आफ्नो कोषमा जम्मा गर्न सक्नेछ,

- घरजग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्कको दर प्रदेशले निर्धारण गर्ने र सोको संकलन गाउँपालिका वा नगरपालिकाले गर्ने,
- विज्ञापन करको दर निर्धारण र संकलन गाउँपालिका वा नगरपालिकाले गर्ने,
- मनोरञ्जन करको दर र संकलन गर्ने तरिका प्रदेशले निर्धारण गर्ने र सोको संकलन गाउँपालिका वा नगरपालिकाले गर्ने,
- पदयात्रा तथा पर्यटन शुल्कको दर प्रदेशले निर्धारण र संकलन गर्ने,
- उद्यान, पार्क, चिडियाखाना, ऐतिहासिक तथा पुरातात्विक सम्पदा, सङ्ग्राहलय जस्ता सम्पदा उपयोगको प्रवेश शुल्क गाउँपालिका वा नगरपालिकाले निर्धारण र संकलन गर्ने,
- ढुङ्गा, गिट्टी, स्लेट, बालुवा, चुनढुङ्गा, खरीढुङ्गा, अभ्रख र दहत्तर बहत्तरमा प्राकृतिक स्रोत करको दर र प्रक्रिया प्रदेशले निर्धारण गर्ने र गाउँपालिका वा नगरपालिकाले संकलन गर्ने ।

५. आगामी आ.व.को लागि प्रस्तावित कर तथा गैर कर राजश्व दर

आ.व. २०७८/०७९ को लागि प्रस्तावित कर तथा गैर कर राजश्व दर अनुसूचि १ देखि १३ मा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ ।

६. आगामी आ.व.को लागि अनुमानित कर तथा गैर कर राजश्व रकम

आगामी आ.व.२०७८/०७९ का लागि अनुमानित कर तथा गैर कर राजश्व रकम देहायानुसारको तालिका बमोजिम हुनेछ ।

आगामी आ.व.को लागि अनुमानित कर तथा गैर कर राजश्व रकम						
क्र. सं.	राजस्वको क्षेत्रहरु	गत आ.व. २०७६/०७७ को यथार्थ आम्दानी	चालु आ.व.२०७७/०७८ को अनुमानित आम्दानी	चालु आ.व.२०७७/०७८ को चैत्र सम्मको यथार्थ आम्दानी	चालु आ.व.२०७७/०७८ को संशोधित अनुमान	आगामी आ.व.२०७८/०७९ को अनुमान
१	भूमिकर (मालपोत)	५५७९२८९.८	३५०००००	२१०४३०८	२५०००००	३५०००००
२	बहाल कर	७५६८४८	७०००००	३३२६५१	६२५०००	७०००००
३	व्यवसाय कर	३५३१४००	४८०००००	४८४९८००	५००००००	४८०००००
४	परीक्षा शुल्क	०	५००००	२४३००	२४३००	५००००
५	सिफारिस दस्तुर	२०८०९६९	४००००००	१८४४७९०	२४०००००	४००००००
६	व्यक्तिगत घटना दर्ता दस्तुर	५१५००	३०००००	८१९५०	११००००	३०००००
७	नाता प्रमाणित दस्तुर	१७००७५	५०००००	१५७८००	२०००००	५०००००
८	नक्सापास दस्तुर	१३३५३३	१००००००	२०५३९४	२३००००	१००००००
९	अन्य मनोरञ्जन कर	०	५००००	०	०	५००००
१०	पार्किङ शुल्क	०	५००००	०	०	५००००
११	प्रशासनिक दण्ड जरिवाना र जफत	०	५००००	०	०	५००००
१२	अन्य राजस्व	३२६३६४२				
	जडिबुटी, कवाडी र जीवजन्तु कर		५००००	०	०	५००००
	विज्ञापन कर		५००००	०	५००००	५००००
	प्राकृतिक स्रोत साधन उपयोग कर		१५०००००	३४७००	४०७००	१५०००००
	सडक मर्मत संभार शुल्क		२०००००	०	०	२०००००
	अन्य विविध राजस्व		२६०००००	३०००	१०००००	२६०००००
१३	अन्य दस्तुर	३२९०८३२.४	६०००००	५५७९८९	५७००००	६०००००
	जम्मा	१८८५८०८९.२०	२०००००००	१०१९६६८२	११८५००००	२०००००००

७. निष्कर्ष तथा सुझावहरू

निष्कर्ष :

राजस्व संकलनमा मुख्यतया कर राजस्व र गैर राजस्व पर्दछन् । कर संकलन गर्दा स्थानीय तहले सबै प्रकारको कर लिन सक्दैनन् । नेपालको संविधानले स्थानीय तहलाई दिएको अधिकार क्षेत्रभित्रको आर्थिक अधिकारको अधिनमा र संविधान बमोजिम तर्जुमा गरिएको स्थानीय सरकार संचालन ऐनद्वारा प्रदत्त आर्थिक अधिकारका आधारमा मात्र सालबसाली आर्थिक ऐन बनाई स्थानीय तहले कर लगाउने र उठाउने सक्दछन् । अतः उपर्युल्लिखित करका आधारहरूको उपयोग गर्दै गाउँपालिकालाई आर्थिक रूपमा समृद्ध एवम् आत्मनिर्भर बनाउन राजश्वका सबै संभावना र क्षेत्रहरूको खोजी गर्दै प्रगतिशील र समतामूलक ढंगले करका दरहरू निर्धारण गर्नु आवश्यक देखिन्छ ।

सुधारका लागि केही सुझावहरू :

- कर असुलीमा हुन सक्ने अनियमिततालाई नियन्त्रण गर्न कम्प्युटर विलिङ्ग प्रणालीको प्रयोग गर्ने । कर्मचारीहरूलाई राजश्व परिचालन सम्बन्धी क्षमता विकासका लागि आवश्यक तालिमको व्यवस्था गर्ने ।
- कर संकलनलाई सेवा प्रवाहसँग आबद्ध गर्ने । वडा कार्यालयहरूको क्षमता विकास गर्ने ।
- राजस्व सुधार कार्ययोजना (Revenue Enhancement Plan) तर्जुमा गरी लागू गर्ने ।
- आम नागरिकलाई कर तिर्ने बानीको विकास गर्न पालिको समृद्धिका लागि करको महत्त्व विषयक सचेतनामूलक कार्यक्रम प्रभावकारी रूपमा संचालन गर्ने ।
- नेपालको संविधान र स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ ले दिएको आर्थिक अधिकारको अधिनमा रही गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्र लगाउन सक्ने सबै प्रकारका कर तथा गैर करको संभाव्यताको अध्ययन र विश्लेषण गरी क्रमशः करको दायरा व्यापक बनाउँदै लैजाने ।
- सबै वडा कार्यालयमा सम्पत्ति कर लागू गर्ने र सूचना प्रविधिको प्रयोग गरी व्यवस्थित बनाउने ।
- पूँजीको आधारमा वार्षिक व्यवसाय कर निर्धारण गर्ने ।
- राजश्व संकलनलाई प्रभावकारी बनाउन स्थानीय राजस्व परामर्श समितिको क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम सञ्चालन गरी समितिलाई थप क्रियाशील बनाउने ।
- राजश्व छलि र चुहावट नियन्त्रण गर्न नियमित अनुगमन गर्ने । आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई थप सशक्त र प्रभावकारी बनाउने ।
- गाउँपालिका भित्रका ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा, दहत्तर, बहत्तर लगायतको बिक्री तथा निकासी प्रणालीलाई व्यवस्थित तुल्याउन सम्भाव्य सबै क्षेत्रहरूलाई करको दायरामा ल्याउने । सोको लागि बोलपत्र आव्हान गर्ने ।

- गाउँपालिका भित्रका ५ कि.मि.भन्दा माथिका आन्तरिक सडकहरुमा चल्ने सवारी साधनहरुलाई सडक मर्मत संभार शुल्क लगाई करको दायरा बढाउने ।
- गाउँपालिका भित्रका पार्क, भ्यू टावर, गुफा, पिकनिक स्पोर्ट, पर्यटकीय स्थलहरु लगायत पालिकाभित्र सञ्चालित सम्पूर्ण आर्थिक कारोबारहरुलाई करको दायरामा ल्याउने ।

धन्यवाद !

संयोजक श्री सगुन गुरुङ (गाउँपालिका उपाध्यक्ष)
सदस्य श्री युवराज अधिकारी (प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत)
सदस्य श्री बल बहादुर क्षेत्री (वडा अध्यक्ष, ९ नं. वडा कार्यालय)
सदस्य श्री कुमार प्रसाद गुरुङ (वडा अध्यक्ष, १० नं. वडा कार्यालय)
सदस्य श्री लक्ष्मी देवकोटा (कार्यपालिका सदस्य)
सदस्य श्री कमला के.सी (गाउँ सभा सदस्य)
सदस्य सचिव श्री वीरेन्द्र कुँवर (खरिदार, राजश्व शाखा)

स्थानीय राजश्व परामर्श समिति
२०७८ साल जेठ २ गते ।

अनुसूचि १			
भूमि कर (मालपोत)			
क्र.सं.	भूमि कर (मालपोत)	आ.व. २०७७/०७८	आ.व. २०७८/०७९ को प्रस्तावित
		दर रेट (रु.)	दर रेट (रु.)
१	खेत तर्फ प्रति रोपनी	२५	२५
२	पाखो तर्फ प्रति रोपनी	२०	२०

अनुसूचि २			
घर जग्गा बहाल कर			
क्र.सं.	घर जग्गा बहाल कर	आ.व. २०७७/०७८	आ.व. २०७८/०७९ को प्रस्तावित
		दर रेट (रु.)	दर रेट (रु.)
१	सम्भौतामा उल्लेखित मासिक भाडा रकमको	१० प्रतिशत	१० प्रतिशत

अनुसूचि ३			
जडिबुटी, कवाडी र जीवजन्तु कर			
क्र.सं.	विवरण	आ.व. २०७७/०७८	आ.व. २०७८/०७९ को प्रस्तावित
		दर रेट (रु.)	दर रेट (रु.)
१	ऊन प्रति के.जी	१०	१०
२	खोटो प्रति क्विन्टल	५००	५००
३	मृत जीवजन्तुको हाड प्रति क्विन्टल	२००	२००
४	मृत जीवजन्तुको सिङ प्रति क्विन्टल	२००	२००
५	मृत जीवजन्तुको प्वाख प्रति १० के.जी	१००	१००
६	मृत जीवजन्तुको छाला प्रति वर्ग फिट	१००	१००
७	हलुका कवाडी प्रति गाडी	३०००	३०००
८	हेवी कवाडी प्रति गाडी	५०००	५०००
९	यासांगुम्बा लगायत स्वीकृत प्राप्त जडिबुटी संकलन प्रवेश शुल्क	स्थानीय : १५०० स्थानीय बाहेक : ५०००	स्थानीय : १५०० स्थानीय बाहेक : ५०००
१०	यासांगुम्बा निकासी कर प्रति के.जी	१००००	१००००

अनुसूचि ४

व्यवसाय कर

क्र.सं.	व्यवसायको किसिम	आ.व. २०७७/०७८	आ.व. २०७८/०७९ को प्रस्तावित	
		वार्षिक कर (र.) दर्ता/नवीकरण	वार्षिक कर (र.) दर्ता/नवीकरण	कैफियत
१	व्यापारिक बस्तु			
१	मदिरा			
	मदिराको डिलर	६०००	६०००	
	मदिराको थोक विक्रेता	५०००	५०००	
	मदिराको खुद्रा विक्रेता	४०००	४०००	
२	हल्का पेय पदार्थ			
	हल्का पेय पदार्थको डिलर	३५००	३५००	
	हल्का पेय पदार्थको थोक विक्रेता	२५००	२५००	
	हल्का पेय पदार्थको खुद्रा विक्रेता	१५००	१५००	
३	पानी डिलर	२०००	२०००	
४	सूर्तिजन्य पदार्थ			
	सूर्तिजन्य पदार्थको डिलर	४०००	४०००	
	सूर्तिजन्य पदार्थको थोक विक्रेता	२०००	२०००	
	सूर्तिजन्य पदार्थको खुद्रा विक्रेता	१०००	१०००	
५	ज्वलरी			
	ज्वलरी पसल (मर्मत/कालिगड र खरिद बिक्री)	३०००	४०००	
	ज्वलरी पसल (मर्मत/कालिगड)	१५००	२०००	
६	औषधि			
	औषधि खुद्रा पसल डाक्टर भएको	५०००	५०००	
	औषधि खुद्रा पसल डाक्टर नभएको	३०००	३०००	
	आयुर्वेदिक औषधि पसल	२०००	२०००	
	एग्रोभेट पसल	२०००	३०००	
७	स्टेशनरी तथा पुस्तक			
	स्टेशनरी तथा पुस्तक थोक विक्रेता	२०००	३०००	
	स्टेशनरी तथा पुस्तक खुद्रा विक्रेता	१५००	२०००	
	मुद्रण सामग्री खरिद बिक्री	२०००	२०००	

क्र.सं.	व्यवसायको किसिम	आ.व. २०७७/०७८	आ.व. २०७८/०७९ को प्रस्तावित	
		वार्षिक कर (र.) दर्ता/नवीकरण	वार्षिक कर (र.) दर्ता/नवीकरण)	कैफियत
८	डिपार्टमेन्ट स्टोर			
	डिपार्टमेन्ट स्टोर	३०००	५०००	
	डिपार्टमेन्ट स्टोर मदिरा सहितको	५०००	७०००	
९	इलेक्ट्रोनिक्स			
	इलेक्ट्रोनिक्स सामानको थोक विक्रेता	४५००	५०००	
	इलेक्ट्रोनिक्स सामानको खुद्रा विक्रेता	३०००	३०००	
	मोबाइल पसल	३०००	३०००	
	अडियो भिडियो क्यासेट पसल	१५००	१५००	
१०	इलेक्ट्रीकल/विद्युतीय सामाग्री			
	इलेक्ट्रीकल सामानको थोक विक्रेता	४०००	४०००	
	इलेक्ट्रीकल सामानको खुद्रा विक्रेता	३०००	३०००	
११	पुजा सामाग्री			
	पुजा सामाग्रीको थोक विक्रेता	२०००	३०००	
	पुजा सामाग्रीको खुद्रा विक्रेता	१०००	२०००	
१२	फलफुल तथा तरकारी			
	फलफुल तथा तरकारीको थोक विक्रेता	३०००	३०००	
	फलफुल तथा तरकारीको खुद्रा विक्रेता	२०००	२०००	
१३	मासु/फेस हाउस			
	मासुको थोक विक्रेता	३०००	५०००	
	मासुको खुद्रा विक्रेता	२०००	२५००	
१४	दुध र दुध जन्य पदार्थ			
	दुध र दुध जन्य पदार्थको थोक विक्रेता	२०००	३०००	
	दुध र दुध जन्य पदार्थको खुद्रा विक्रेता	१०००	२०००	
१५	खाद्यान्न तथा किराना पसल			
	खाद्यान्न सप्लायर्स	३०००	४०००	
	किराना पसल	२०००		

क्र.सं.	व्यवसायको किसिम	आ.व. २०७७/०७८	आ.व. २०७८/०७९ को प्रस्तावित	
		वार्षिक कर (र.) दर्ता/नवीकरण	वार्षिक कर (र.) दर्ता/नवीकरण)	कैफियत
	भित्री सडकमा रहेका साना किराना पसल	१०००		
	किराना पसल (जम्मा पुँजी ५ लाख भएको)		१५००	
	किराना पसल (जम्मा पुँजी ५ लाख भन्दा माथि १० लाख सम्म भएको)		२५००	
	किराना पसल (जम्मा पुँजी १० लाख भन्दा माथि भएको)		३५००	
१६	आलु प्यास, लसुन, अदुवा थोक विक्रेता	२०००	३०००	
१७	कस्मेटिक			
	कस्मेटिकको थोक विक्रेता	२५००	३०००	
	कस्मेटिकको खुद्रा विक्रेता	१५००	२०००	
१८	मोटर पार्टस			
	मोटर पार्टसको थोक विक्रेता	६०००	६०००	
	मोटर पार्टसको खुद्रा विक्रेता	४०००	४०००	
१९	लुब्रीकेसन पसल	२०००	२०००	
२०	धागो टाँक फस्नर (बटन सप)			
	धागो टाँक फस्नरको थोक विक्रेता	२०००	२०००	
	धागो टाँक फस्नरको खुद्रा विक्रेता	१०००	१०००	
२१	हार्डवयर			
	हार्डवयर सामाग्रीहरुको थोक विक्रेता	६०००	१००००	
	हार्डवयर सामाग्रीहरुको खुद्रा विक्रेता	५०००	७५००	
२२	पेट्रोल पम्प	१००००	१००००	
२३	केरोसिन डिपो	५०००	५०००	
२४	इटा बालुवा डिपो	५०००	५०००	
२५	ग्यास सिलिण्डर			
	ग्यास सिलिण्डरको डिलर वा सब डिलर	३०००	३०००	
	ग्यास सिलिण्डरको खुद्रा विक्रेता	२०००	२०००	
२६	प्लाई तथा ग्लास			

क्र.सं.	व्यवसायको किसिम	आ.व. २०७७/०७८	आ.व. २०७८/०७९ को प्रस्तावित	
		वार्षिक कर (र.) दर्ता/नवीकरण	वार्षिक कर (र.) दर्ता/नवीकरण)	कैफियत
	प्लाई तथा ग्लासको थोक बिक्रेता	३०००	४०००	
	प्लाई तथा ग्लासको खुद्रा बिक्रेता	२०००	३०००	
२७	भाँडा			
	भाँडाको थोक बिक्रेता	४०००	४०००	
	भाँडाको खुद्रा बिक्रेता	३०००	३०००	
२८	किटनाशक औषधि, मल तथा विउविजन			
	किटनाशक औषधि, मल तथा विउविजनको थोक बिक्रेता	३०००	३०००	
	किटनाशक औषधि, मल तथा विउविजनको खुद्रा बिक्रेता	२०००	२०००	
२९	कपडा			
	कपडाको थोक बिक्रेता	४०००	५०००	
	कपडाको खुद्रा बिक्रेता	३०००	३५००	
	फेन्सी पसल	३०००	३५००	
३०	जुत्ता, चप्पल			
	जुत्ता, चप्पलको थोक बिक्रेता	३०००	३०००	
	जुत्ता, चप्पलको खुद्रा बिक्रेता	२०००	२०००	
३१	फ्लोरिड तथा फर्निचिड			
	फ्लोरिड तथा फर्निचिडको थोक बिक्रेता	४०००	५०००	
	फ्लोरिड तथा फर्निचिडको खुद्रा बिक्रेता	३०००	३५००	
३२	होम डेकोर पसल	३०००	३५००	
३३	क्युरियो पसल	३०००	३०००	
३४	गिफ्ट सामान विक्री पसल खेलौना समेत	२०००	२०००	
३५	आर्ट ग्यालरी	२०००	३०००	
३६	मिठाई पसल	१०००	१५००	
३७	चटपट पसल	१०००	१०००	
३८	बेतवास सामाग्री पसल	१०००	२०००	

क्र.सं.	व्यवसायको किसिम	आ.व. २०७७/०७८	आ.व. २०७८/०७९ को प्रस्तावित	
		वार्षिक कर (रु.) दर्ता/नवीकरण	वार्षिक कर (रु.) दर्ता/नवीकरण)	कैफियत
३९	फलाम कृषि औजार पसल	१०००	२०००	
२	सेवा व्यवसाय			
१	निर्माण व्यवसाय (घ वर्ग) इजाजत पत्र शुल्क	२५०००	२५०००	निर्माण व्यवसाय (घ वर्ग) नयाँ इजाजत पत्र दर्ता शुल्क रु.१०००
२	निर्माण व्यवसाय (घ वर्ग) नवीकरण	'घ' वर्गको निर्माण व्यवसायी इजाजतपत्र कार्यविधि अनुसार	'घ' वर्गको निर्माण व्यवसायी इजाजतपत्र कार्यविधि अनुसार	
३	निर्माण व्यवसाय (घ वर्ग) नामसारी	२५०००	२५०००	
४	टेलिफोन, मोबाइल, इन्टरनेट सेवा प्रदायक कम्पनी	१००००	१००००	
५	ढुवानी सेवा	५०००	५०००	
६	यातायात सेवा (ठुला सवारी)	५०००	५०००	
७	यातायात सेवा (साना सवारी)	३०००	३०००	
८	हेलिकप्टर सेवा दर्ता	१०००००	१०००००	
९	हेलिकप्टर प्रति उडान	३०००	३०००	
१०	ब्युटि पार्लर	२०००	२०००	
११	मसाज ,साउना	२०००	२०००	
१२	हेयर कटिङ शैलुन	१५००	१५००	
१३	पार्टी प्यालेस	६०००	६०००	
१४	टेन्ट हाउस	३०००	५०००	
१५	क्याटिरिङ्ग	३०००	५०००	
१६	टेन्ट हाउस र क्याटिरिङ्ग	४०००	७०००	
१७	केवल च्यानल प्रशारण सेवा	७५००	७५००	
१८	मोबाइल टावर	१००००	१००००	
१९	एफ एम, रेडियो	५०००	५०००	
२०	फोटो स्टुडियो भिडियो समेत	२०००	३०००	
२१	कम्प्युटर डिजाइन सेवा	१०००	२०००	
२२	खाजा घर	१०००	१०००	

क्र.सं.	व्यवसायको किसिम	आ.व. २०७७/०७८	आ.व. २०७८/०७९ को प्रस्तावित	
		वार्षिक कर (रु.) दर्ता/नवीकरण	वार्षिक कर (रु.) दर्ता/नवीकरण)	कैफियत
	खाजा घर (जम्मा पुँजी ५ लाख सम्म भएको)		१०००	
	खाजा घर (जम्मा पुँजी ५ लाख भन्दा माथि १० लाख सम्म भएको)		२०००	
	खाजा घर (जम्मा पुँजी १० लाख भन्दा माथि भएको)		३०००	
२३	चिया, कफि पसल	१०००	१५००	
२४	कफि मेसिन सहितको कफी पसल		२०००	
२५	डाइभिड इन्टिच्युट	३०००	४०००	
२६	सिलाई कटाई	१०००	१५००	
२७	सिलाई कटाई कपडा पसल सहित	२०००	३०००	
२८	पशु बध स्थल	३०००	५०००	
२९	रियल स्टेट	३०००	५०००	
३०	घर कन्स्ट्रक्सन	३०००	४०००	
३१	पुल हाउस	३०००	४०००	
३२	जिम हाउस	२०००	३०००	
३३	टि.भी फ्रिज मर्मत सेन्टर	२०००	३०००	
३४	मोवाइल मर्मत सेन्टर	२०००	३०००	
३५	रेडियो घडी मर्मत सेन्टर	१०००	२०००	
३६	जुत्ता चप्पल मर्मत सेन्टर	१०००	१०००	
३७	मोटर साइकल वर्कसप	२०००	२०००	
३८	गाडी वर्कसप	४०००	४०००	
३९	इलेक्ट्रीसियन/प्लम्बिड सेवा	२०००	२०००	
४०	फलफूल तथा तरकारी संकलन तथा बजारीकरण केन्द्र	१०००	२०००	
३	वित्तिय सेवा			
१	वाणिज्य बैंकको प्रति शाखा कार्यालय	१५०००	१५०००	
२	विकास बैंकको प्रति शाखा कार्यालय	१००००	१००००	
३	वित्त कम्पनीको प्रति शाखा कार्यालय	८०००	८०००	
४	लघुवित्त कम्पनीको प्रति शाखा कार्यालय	५०००	५०००	

क्र.सं.	व्यवसायको किसिम	आ.व. २०७७/०७८	आ.व. २०७८/०७९ को प्रस्तावित	
		वार्षिक कर (रु.) दर्ता/नवीकरण	वार्षिक कर (रु.) दर्ता/नवीकरण)	कैफियत
५	विमा कम्पनी प्रति शाखा कार्यालय	४०००	४०००	
६	वित्तीय सहकारी/बहुउद्देश्यीय सहकारी प्रति शाखा कार्यालय	३०००	४०००	
७	कृषि सहकारी प्रति शाखा कार्यालय	२०००	२५००	
८	मुद्रा सटही प्रति शाखा कार्यालय	२०००	२५००	
४	शिक्षा सेवा			
१	निजी माध्यामिक विद्यालय दर्ता	१००००	१००००	
२	निजी आधारभुत विद्यालय दर्ता	८०००	८०००	
३	निजी पूर्व प्राथमिक विद्यालय दर्ता	७०००	७०००	
४	मन्टेस्वरी तथा शिशु स्यार केन्द्र	४०००	४०००	
५	भाषा प्रशिक्षण	४०००	४०००	
६	कम्प्युटर तालिम केन्द्र	४०००	४०००	
७	होस्टेल	४०००	४०००	
८	कोचिङ सेन्टर	३०००	३०००	
५	स्वास्थ्य सेवा			
१	क्लिनिक	३०००	३०००	
२	डेन्टल होम	३०००	३०००	
३	प्याथोलोजी (दिसा, पिसाव, रगत जाँच क्लिनिक	२०००	३०००	
४	फिजियोथेरापी	२०००	३०००	
५	एक्सरे क्लिनिक	२०००	३०००	
६	विशेषज्ञ सेवा			
१	इन्जिनियरिङ परामर्श सेवा फर्म(पटके)	३०००	३०००	एक वर्षका लागि रु.५००००/- र दुवैका लागि धरौटी वापत रु.१०००००/-बुझाउनु पर्नेछ ।
२	कानून व्यवसायी	२०००	३०००	
३	लेखापरीक्षण सेवा	२०००	३०००	
४	अनुसन्धान तथा सेवा परामर्श दाता	२०००	३०००	
५	विमा एजेन्ट	२०००	३०००	

क्र.सं.	व्यवसायको किसिम	आ.व. २०७७/०७८	आ.व. २०७८/०७९ को प्रस्तावित	
		वार्षिक कर (रु.) दर्ता/नवीकरण	वार्षिक कर (रु.) दर्ता/नवीकरण)	कैफियत
६	पशु चिकित्सक	२०००	३०००	
७	चिकित्सक	३०००	३०००	
८	सर्भेयर	२०००	३०००	
९	ज्योतिष सेवा	२०००	३०००	
१०	नोटरी पब्लिक अनुवादक	२०००	३०००	
७	उद्योग			
क	पर्यटन तथा पर्यटन मूलक उद्योग			
१	होटल, लज एण्ड रेष्टुरेन्ट (क श्रेणी -११ कोठा र सो भन्दा बढी भएको) सबै वडा	५०००	६०००	
२	होटल, लज एण्ड रेष्टुरेन्ट (ख श्रेणी -५ कोठा देखि १० कोठा सम्म भएको) सबै वडा	३०००	४०००	
३	होटल, लज एण्ड रेष्टुरेन्ट (ग श्रेणी -४ कोठा सम्म भएको) सबै वडा	२०००	३०००	
४	होटल(बस्ने सुविधा नभएको) र रेष्टुरेन्ट	२०००	३०००	
५	रिसोर्ट प्रति शाखा	१५०००	१५०००	
६	होमस्टे दर्ता	१०००० (गण्डकी प्रदेश सरकारको होमस्टे संचालन कार्यविधि, २०७५ अनुसार)	१०००० (गण्डकी प्रदेश सरकारको होमस्टे संचालन कार्यविधि, २०७५ अनुसार)	
७	सामूहिक होमस्टे दर्ता अन्तर्गतको व्यक्तिगत होमस्टे व्यवसाय दर्ता प्रमाणपत्र दस्तुर	१०००	१०००	
८	होमस्टे नवीकरण	२०००	२०००	
९	कोयोकिङ	१०००	२५००	
१०	क्यानोइङ	२०००	२५००	
११	ट्रेकिङ	२०००	२५००	
१२	बन्जी जम्पिङ	५०००	५०००	

क्र.सं.	व्यवसायको किसिम	आ.व. २०७७/०७८	आ.व. २०७८/०७९ को प्रस्तावित	
		वार्षिक कर (रु.) दर्ता/नवीकरण	वार्षिक कर (रु.) दर्ता/नवीकरण)	कैफियत
१३	जिपफ्लायर	५०००	५०००	
१४	न्याफ्टीङ्ग	१०००	२५००	
१५	टुर एण्ड ट्राभल्स सेवा	२०००	२५००	
१६	निजी जग्गामा पिकनिक स्पोर्ट दर्ता	२०००	२५००	
ख	कृषिमा आधारित उद्योग			
१	कुटानी पेलानी मिल	२०००		
२	मसला चिउरा मिल	२०००		
३	पाउरोटी, बेकरी, चाउमिन उद्योग	२०००		
४	कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	१०००		
५	डेरी	२०००		
६	शित भण्डार	२०००		
७	दाना उद्योग	२०००		
८	खाद्य प्रशोधन उद्योग	२०००		
९	सुकुटी उद्योग	२०००		
१०	अल्लो प्रशोधन उद्योग	३०००		
ग	उत्पादन मूलक उद्योग			
१	छापाखाना	३०००	३०००	
२	प्लाई उड	३०००	३०००	
३	ग्रील /मेटल/आल्मुनियम	५०००	५०००	
४	कागज	१०००	२०००	
५	कापी	१०००	२०००	
६	ब्लक	५०००	५०००	
७	कटिड दुङ्गा	५०००	५०००	
८	कपास	३०००	३०००	
९	पानी	५०००	५०००	
१०	सावुन	४०००	४०००	
११	इटा	५०००	५०००	
१२	समिल, प्लाइउड फर्निचर उद्योग	५०००	५०००	
१३	क्रसर उद्योग	क वर्ग रु. ५०००००, ख वर्ग ४०००००, ग वर्ग रु.३०००००	क वर्ग रु. ५०००००, ख वर्ग ४०००००, ग वर्ग रु.३०००००	

क्र.सं.	व्यवसायको किसिम	आ.व. २०७७/०७८	आ.व. २०७८/०७९ को प्रस्तावित	
		वार्षिक कर (रु.) दर्ता/नवीकरण	वार्षिक कर (रु.) दर्ता/नवीकरण)	कैफियत
घ	घरेलु कुटीर उद्योग	१०००	१०००	
८	सार्वजनिक/पती जग्गामा संचालित व्यवसाय			
१	सार्वजनिक/पती जग्गामा संचालित रिसोर्ट प्रति शाखा	५००००	५००००	
२	सार्वजनिक/पती जग्गामा संचालित पार्टी प्यालेस	३००००	३००००	
३	सार्वजनिक/पती जग्गामा पिकनिक स्पोर्ट दर्ता	५०००	५०००	
४	सार्वजनिक/पती जग्गामा संचालित होटल,लज एण्ड रेष्टुरेन्ट (क श्रेणी ११ कोठा र सो भन्दा बढी भएको) वडा नं. ७,१० र ११	३००००	३००००	
५	सार्वजनिक/पती जग्गामा संचालित होटल,लज एण्ड रेष्टुरेन्ट (ख श्रेणी ५ देखि १० कोठासम्म भएको) वडा नं. ७,१० र ११	२००००	२००००	
६	सार्वजनिक/पती जग्गामा संचालित होटल,लज एण्ड रेष्टुरेन्ट (ग श्रेणी ४ कोठासम्म भएको) तथा रेष्टुरेन्ट र साना व्यवसाय समेत)वडा नं. ७,१० र ११	१००००	१००००	
७	सार्वजनिक/पती जग्गामा संचालित होटल,लज एण्ड रेष्टुरेन्ट (क श्रेणी ११ कोठा र सो भन्दा बढी भएको) वडा नं. ७,१० र ११ बाहेक बाँकी सबै वडा	१५०००	१५०००	
८	सार्वजनिक/पती जग्गामा संचालित होटल,लज एण्ड रेष्टुरेन्ट (ख श्रेणी ५ देखि १० कोठासम्म भएको) वडा नं. ७,१० र ११ बाहेक बाँकी सबै वडा	१००००	१००००	

क्र.सं.	व्यवसायको किसिम	आ.व. २०७७/०७८	आ.व. २०७८/०७९ को प्रस्तावित	
		वार्षिक कर (रु.) दर्ता/नवीकरण	वार्षिक कर (रु.) दर्ता/नवीकरण)	कैफियत
९	सार्वजनिक/पती जग्गामा संचालित होटल, लज एण्ड रेष्टुरेन्ट (ग श्रेणी ४ कोठासम्म भएको) तथा रेष्टुरेन्ट र साना व्यवसाय समेत वडा नं. ७,१० र ११ बाहेक बाँकी सबै वडा	५०००	५०००	
९	माथि उल्लेख नभएका उद्योगको हकमा			
१	ठूला उद्योग	१००००	१००००	
२	मझौला उद्योग	६०००	६०००	
३	साना उद्योग	३०००	३०००	

१०. उल्लेखित कर/शुल्क/दस्तुर असूल उपर गर्दा देहाय बमोजिम गरिनेछ ।

- क. एक भन्दा बढी व्यवसाय सँगै संचालन भई सँगै दर्ता गरेमा मुख्य व्यवसायको वार्षिक कर (दर्ता/नविकरण) लाई मान्यता दिइनेछ र अतिरिक्त थप रु.१००० वार्षिक करमा जोडिनेछ ।
- ख. बक्यौता रकम र जरिवानाको हिसाव गर्दा चालु आ.व.को करको दररेटलाई आधार लिइनेछ ।
- ग. माथि उल्लेख नभएको व्यवसायको हकमा मिल्दो जुल्दो व्यवसायको वार्षिक कर वा गाउँपालिकाको निर्णय बमोजिम हुनेछ ।
- घ. सार्वजनिक जग्गा संरक्षण तथा उपयोग सम्बन्धी कार्यविधि तर्जुमा भई लागू नभएसम्मको लागि र आ.व.२०७७/०७८ सम्मको बक्यौता रकमका लागि सार्वजनिक/पती जग्गामा संचालित व्यवसायहरुको लागि साविक बमोजिमकै व्यवसाय दर्ता कर लिइनेछ तथा सो कार्यविधि लागू भए पछि कार्यविधिमा व्यवस्था भए बमोजिम सार्वजनिक जग्गा उपयोग गरे बापतको सार्वजनिक जग्गा उपयोग दस्तुर/शुल्क र व्यवसाय दर्ता कर अन्य व्यवसाय सरह नै लिइनेछ ।

अनुसूचि ४.१

पटके व्यवसाय कर

क्र.सं.	विवरण	आ.व. २०७७/०७८	आ.व. २०७८/०७९
		दर रेट (रु.)	दर रेट (रु.)
१	लत्ता सामान गाडीबाट घुमाएर बेच्नेलाई प्रति दिन	१००	१००
२	खाद्यान्न खुद्रा सामान गाडीबाट घुमाएर बेच्नेलाई प्रति दिन	१००	१००
३	आलु तरकारी सामान गाडीबाट घुमाएर बेच्नेलाई प्रति दिन	१००	१००
४	पोका/भोला सामान घुमाएर बेच्नेलाई प्रति दिन	२०	२०
५	मोटर साइकलबाट सामान बेच्नेलाई प्रति दिन	५०	५०
६	राँगा भैंसी बंगुर प्रति गोटा	१००	१००
७	खसी बोका प्रति गोटा	५०	५०
८	हाँस कुखुरा पन्छी प्रति गोटा	१०	१०
९	कपडा पेल्ले मेसिन प्रयोग गरी विभिन्न ठाउँमा घुम्ती टोली मार्फत पुराना कपडा पेली वा धुलाई गरी रुवा उत्पादन गर्ने र माग बमोजिम सिरक, डस्ना, तकिया, चकटी उत्पादन गर्ने प्रति मेसिन प्रति दिन		२५०

अनुसूचि ५					
सेवा शुल्क, दस्तुर					
क्र.सं.	विवरण	आ.व. २०७७/०७८ को		आ.व. २०७८/०७९ को प्रस्तावित	
		दर (रु.)	कैफियत	दर (रु.)	कैफियत
सिफारिस/प्रमाणित					
१	व्यवसाय दर्ता/दर्ता खारेजीका लागि सिफारिस	५००	कृषि र पशुपालन सम्बन्धी व्यवसाय दर्ता सिफारिस निशुल्क	५००	कृषि र पशुपालन सम्बन्धी व्यवसाय दर्ता सिफारिस निशुल्क
२	उद्योग दर्ताको लागि सिफारिस	५००		५००	
३	संघ संस्था, समूह दर्ता/नविकरणको लागि सिफारिस	३००		३००	
४	व्यक्तिगत घटना दर्ता प्रमाणपत्र संशोधनका लागि वडा कार्यालयबाट गाउँपालिकामा अनुमति माग सिफारिस	निशुल्क		निशुल्क	
५	व्यक्तिगत घटना दर्ता संशोधनका लागि गाउँपालिकाबाट वडा कार्यालयलाई अनुमति	५००	प्रति व्यक्तिगत घटना दर्ता संशोधन अनुमति	५००	प्रति व्यक्तिगत घटना दर्ता संशोधन अनुमति
६	व्यक्तिगत घटना दर्तासँग सम्बन्धित सिफारिस (नेपाली र अंग्रेजी दुवै)	३००		३००	
७	स्थाइ बसोवास सम्बन्धि सिफारिस	३००		३००	
८	ट्राभल डकुमेन्ट सिफारिस	५००		५००	
९	अदालतमा हकवाला सिफारिस	१०००		१०००	
पेन्सन कार्ड वा सो सम्बन्धि सिफारिस					
१०	नेपाली संघ संस्थासँग सम्बन्धित	३००	प्रति चलानी	३००	प्रति चलानी
११	विदेशी संघ संस्थासँग सम्बन्धित	५००		५००	
नागरिकता/नाबालक परिचय पत्र सम्बन्धि सिफारिस					
१२	वंशजको नागरिकता सिफारिस	३००		३००	
१३	अंगिकृत नागरिकता सिफारिस	१०००		१०००	
१४	नागरिकताको प्रतिलिपि सिफारिस	३००		३००	
१५	नाबालक परिचय पत्र सिफारिस	३००		३००	
जग्गा प्रशासनसँग सम्बन्धित सिफारिस					

क्र.सं.	विवरण	आ.व. २०७७/०७८ को		आ.व. २०७८/०७९ को प्रस्तावित	
		दर (रु.)	कैफियत	दर (रु.)	कैफियत
१६	नामसारी सिफारिस	५००		५००	
१७	कित्ताकाट सिफारिस	१०००		१०००	
१८	अपुताली सम्बन्धि सिफारिस	१०००		१०००	
१९	जग्गाधनी प्रमाण पुर्जामा विवरण संशोधन सिफारिस	५००		५००	
२०	जग्गाधनी प्रमाण पुर्जामा फोटो टाँस र नागरिकता नं कायम सिफारिस	५००		५००	
२१	जग्गाधनी प्रमाण पुर्जाको प्रतिलिपि सिफारिस	५००		५००	
२२	घर कायम सिफारिस	५००		५००	
२३	हकवाला संरक्षण सम्बन्धि सिफारिस	५००		५००	
२४	चार किल्ला सिफारिस	५००	प्रति कित्ता थप रु. १००	५००	प्रति कित्ता थप रु. १००
	घर बाटो सिफारिस				
	भूपी शेरचन राजमार्गको दायाँ बायाँ				
२५	बाटो मात्र सिफारिस	१०००	प्रति कित्ता बाटो मात्र सिफारिस थप रु. १०० र प्रति कित्ता घर बाटो दुवै सिफारिस थप रु.३००	१०००	प्रति कित्ता बाटो मात्र सिफारिस थप रु. १०० र प्रति कित्ता घर बाटो दुवै सिफारिस थप रु.३००
२६	घर र बाटो दुवै सिफारिस	१५००		१५००	
	गा.पा. रिडरोड भित्री शाखा बाटाको दायाँ बायाँ				
२७	बाटो मात्र सिफारिस	५००		५००	
२८	घर र बाटो दुवै सिफारिस	१०००		१०००	
	मोटर बाटोमा नपर्ने सबै				
२९	बाटो मात्र सिफारिस	३००		३००	
३०	घर र बाटो दुवै सिफारिस	८००		८००	
	रुख कटान अनुमतिका लागि सिफारिस				
३१	निजी जग्गा/बनमा प्रति रुख	१००		१००	
३२	सामुदायिक बनमा प्रति रुख	२००		२००	
३३	सार्वजनिक बनमा प्रति रुख	२००		२००	

क्र.सं.	विवरण	आ.व. २०७७/०७८ को		आ.व. २०७८/०७९ को प्रस्तावित	
		दर (रु.)	कैफियत	दर (रु.)	कैफियत
	विद्युत सम्बन्धि सिफारिस				
३४	विद्युत जडान सम्बन्धी सिफारिस घरयासी प्रयोजन (जग्गाधनी प्रमाण पुर्जा पेश गर्नेको हकमा)	३००		३००	
३५	विद्युत जडान सम्बन्धी सिफारिस घरयासी प्रयोजन (अव्यवस्थित बसोबास)	५००		५००	
३६	विद्युत जडान सम्बन्धि सिफारिस (१५ एमपियर भन्दा माथि)	१५००		१५००	
३७	निजी जग्गाको विद्युत पोल सार्ने सम्बन्धी सिफारिस प्रति पोल	३००		३००	
३८	विद्युत मिटर स्थानान्तरण सम्बन्धी सिफारिस	३००		३००	
३९	टेलिफोन जडान सम्बन्धि सिफारिस	३००		३००	
४०	धारा जडान सम्बन्धि सिफारिस	३००		३००	
४१	विद्युत, टेलिफोन, खानेपानी सम्बन्धि नामसारी सिफारिस	३००		३००	
४२	चारित्रिक सिफारिस	५००	विद्यार्थीलाई रु. ३००	५००	विद्यार्थीलाई रु. ३००
४३	छात्रवृत्ति सम्बन्धि सिफारिस	निशुल्क		निशुल्क	
४४	अपाङ्गता, सामाजिक सुरक्षा भत्ता, सार्वजनिक सरोकार सम्बन्धी सिफारिस	निशुल्क		निशुल्क	
४५	नाता प्रमाणित	३००		३००	
४६	अविवाहित प्रमाणित	५००		५००	
४७	कर चुक्ता प्रमाणपत्र	५००		५००	
	आयस्रोत प्रमाणित				
४८	स्वदेशी प्रयोजनका लागि आयस्रोत प्रमाणित	न्यूनतम ५ लाख सम्म रु. ५०० , थप प्रति लाख रु.१००		न्यूनतम ५ लाख सम्म रु. ५०० , थप प्रति लाख रु.१००	

क्र.सं.	विवरण	आ.व. २०७७/०७८ को		आ.व. २०७८/०७९ को प्रस्तावित	
		दर (रु.)	कैफियत	दर (रु.)	कैफियत
४९	विदेशी प्रयोजनका लागि आयस्रोत प्रमाणित	न्यूनतम १० लाख सम्म रु. १००० , थप प्रति लाख रु.२००		न्यूनतम १० लाख सम्म रु. १००० , थप प्रति लाख रु.२००	
५०	ठेगाना प्रमाणित (नेपाली र अंग्रेजी दुवै)	३००		३००	
५१	अन्य साधारण सिफारिस	३००		३००	
५२	धितो मूल्यांकन दस्तुर	प्रमाणित धितो रकमको प्रति हजार रु.१		प्रमाणित धितो रकमको प्रति हजार रु.१	
५३	अंग्रेजी रुपान्तरण सबै कागजात	सम्बन्धित दररेटमा थप रु. ५००		सम्बन्धित दररेटमा थप रु. ५००	
	सर्जमिन शुल्क				
५४	सर्जमिन मुचुल्का प्रमाणीकरण शुल्क (वडा कार्यालयको तर्फबाट काम तामेली गर्नुपर्ने बाहेक)	३००		३००	
५५	वडा कार्यालयको तर्फबाट काम तामेली गर्नुपर्ने सर्जमिन मुचुल्का शुल्क	५००		५००	
५६	छाप दस्तुर प्रति कागजात	३००		३००	
५७	व्यक्तिगत घटना दर्ताको विलम्ब शुल्क	५०		२००	राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण नियमावली, २०७७ अनुसार
५८	व्यक्तिगत घटना दर्ता प्रमाणपत्रको नक्कल दस्तुर			५००	
५९	व्यक्तिगत घटना दर्ता किताब हेरेको दस्तुर			२००	
	भरुवा बन्दुक नविकरण दस्तुर				
६०	जिल्लाभर	५००		५००	
६१	नेपाल भर	१०००		१०००	
	सरुवा/सरुवा सहमति				

क्र.सं.	विवरण	आ.व. २०७७/०७८ को		आ.व. २०७८/०७९ को प्रस्तावित	
		दर (रु.)	कैफियत	दर (रु.)	कैफियत
६२	गाउँपालिका भित्र सरुवा शुल्क	५००		५००	
६३	जिल्ला भित्र सरुवा सहमति	१०००		१०००	
६४	जिल्ला बाहिर सरुवा सहमति	२०००		२०००	
	निजी विद्यालय सञ्चालन अनुमति				
६५	कक्षा १ सम्म	५०००		५०००	
६६	कक्षा ६ सम्म	१००००		१००००	
६७	कक्षा ९ सम्म	१५०००		१५०००	
६८	कक्षा ११ सम्म	२५,०००		२५,०००	
६९	थप कक्षा सञ्चालन अनुमति प्रति कक्षा	२०००		२०००	
	शिक्षक नियुक्ति अभिलेखीकरण				
७०	प्रा.वि	५००		५००	
७१	नि.मा.वि	७००		७००	
७२	मा.वि	१०००		१०००	
	औषधी उपचारको लागि ल्याएका पशुपंक्षीहरुको दर्ता शुल्क				
७३	ठुलो पशु (आन्तरिक परजीवी विरुद्धको औषधी-anthelminthies) बापत थप रु.३० प्रति पशु)	२०	गाई, भैसी, गोरु, घोडा, खच्चड, चौरी, आदि प्रति पशु	२०	गाई, भैसी, गोरु, घोडा, खच्चड, चौरी, आदि प्रति पशु
७४	सानो पशु	५	वाखा, बंगुर, भेडा, च्याङ्गा, आदि प्रति पशु	५	वाखा, बंगुर, भेडा, च्याङ्गा, आदि प्रति पशु
७५	घरपालुवा जनावर	५०	कुकुर, बिरालो, आदि प्रति पशु	५०	कुकुर, बिरालो, आदि प्रति पशु
७६	पंक्षी	१	कुखुरा, हाँस, टर्कि, परेवा आदि प्रति पंक्षी	१	कुखुरा, हाँस, टर्कि, परेवा आदि प्रति पंक्षी
७७	कन्सुलर प्रमाणित	५००	प्रति कागजात	५००	प्रति कागजात

क्र.सं.	विवरण	आ.व. २०७७/०७८ को		आ.व. २०७८/०७९ को प्रस्तावित	
		दर (रु.)	कैफियत	दर (रु.)	कैफियत
७८	प्लटिङ सेवा शुल्क	भूमिकर (मालपोत) मुल्यांकनको ०.१ %		भूमिकर (मालपोत) मुल्यांकनको ०.१ %	
७९	परीक्षा सम्बन्धी दरखास्त फाराम शुल्क र परीक्षा दस्तुर	लोकसेवा आयोगले तोके बमोजिम			
८०	परीक्षा सम्बन्धी दरखास्त फाराम शुल्क			१००	
८१	परीक्षा दस्तुर			श्रेणीविहिन रु.४००, सहायक स्तर रु.७००, अधिकृत स्तर रु.१००० र प्रत्येक समावेश समूहको लागि थप रु.२०० ।	
८२	एक्साभेटर सञ्चालन अनुमति प्रति दिन	१०००	सो सम्बन्धी वडा कार्यालयको सिफारिस दस्तुर निशुल्क	१०००	सो सम्बन्धी वडा कार्यालयको सिफारिस दस्तुर निशुल्क
८३	जे.सि.वि. सञ्चालन अनुमति प्रति दिन	५००		५००	
८४	जग्गा नाप जाँच शुल्क (अमिन सेवा शुल्क)	२०००	थप प्रति कित्ता रु.५००	२०००	थप प्रति कित्ता रु.५००
८५	संघ संस्था, समूह, समिति दर्ता दस्तुर	१०००		१०००	
८६	संघ संस्था, समूह, समिति नविकरण दस्तुर	५००		५००	
८७	संघ संस्था, समिति, समूहको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि दस्तुर	५००		५००	
८८	संघ संस्था, समिति, समूहको प्रमाणपत्रको संशोधन प्रतिलिपि दस्तुर	८००		८००	

क्र.सं.	विवरण	आ.व. २०७७/०७८ को		आ.व. २०७८/०७९ को प्रस्तावित	
		दर (रु.)	कैफियत	दर (रु.)	कैफियत
८९	सहकारीको कार्यक्षेत्र विस्तार अनुमति शुल्क	वार्षिक कर बराबर		वार्षिक कर बराबर	
९०	व्यवसाय दर्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि दस्तुर	५००		५००	
९१	व्यवसाय दर्ताको संशोधित प्रतिलिपि दस्तुर/एकाघरको नामसारी दस्तुर	८००		१०००	
९२	व्यवसाय नामसारी दस्तुर	दर्ता कर बमोजिम		दर्ता कर बमोजिम	
९३	पति पत्नीको सम्बन्ध विच्छेद निवेदन दर्ता दस्तुर गाउँपालिकामा	३००		३००	
९४	न्यायिक समितिमा उजुरी/विवाद निवेदन दर्ता दस्तुर	१००	आर्थिक अवस्था कमजोर भएका व्यक्तिहरुको हकमा न्यायिक समितिका संयोजकको तोक आदेशमा निशुल्क सेवा प्रदान गर्न सकिने	१००	आर्थिक अवस्था कमजोर भएका व्यक्तिहरुको हकमा न्यायिक समितिका संयोजकको तोक आदेशमा निशुल्क सेवा प्रदान गर्न सकिने
९५	न्यायिक समितिको मुद्दाको फैसला तथा निर्णय उतार दस्तुर	५००		५००	
९६	हाइड्रोपावर सम्बन्धी अनुमति	२५०००		२५०००	
९७	माछा मार्ने अनुमति	१०००		१०००	
	घरधुरी दर्ता शुल्क		प्रतिलिपि		प्रतिलिपि
९८	पक्की घर	२०००	५००	२०००	५००
९९	अर्ध पक्की घर	१०००	३००	१०००	३००
१००	कच्ची घर	५००	३००	५००	३००
१०१	सेमिनार हल प्रयोग दस्तुर प्रति दिन	२०००		२०००	
१०२	लेखापरीक्षक सूचिकृत दस्तुर			१०००	
१०३	होमस्टे दर्ता निवेदन दस्तुर	१००		१००	
१०४	निर्माण व्यवसायी (घ वर्ग) नयाँ इजाजतपत्र दर्ता शुल्क			१०००	

क्र.सं.	विवरण	आ.व. २०७७/०७८ को		आ.व. २०७८/०७९ को प्रस्तावित	
		दर (रु.)	कैफियत	दर (रु.)	कैफियत
१०५	उल्लेखित शीर्षकहरु बाहेकका अन्य विषयमा	गाउँपालिकाले निर्णय गरे बमोजिम हुनेछ।		गाउँपालिकाले निर्णय गरे बमोजिम हुनेछ।	

अनुसूचि ६

नक्सापास दस्तुर

क्र.सं	भौतिक संरचनाको विवरण	आ.व. २०७७/०७८को घर नक्सा दस्तुर प्रति वर्ग फुट (रु.)				प्रस्तावित घर नक्सा दस्तुर प्रति वर्ग फुट (रु.)			
		क	ख	ग	घ	क	ख	ग	घ
१	आर.सि.सि.फ्रेम स्टक्चर								
१.१	पूर्ण भूमिगत तला	१०	६	५	४	१०	६	५	४
१.२	अर्ध भूमिगत तला								
१.३	जमिन तला								
१.४	पहिलो तला								
१.५	दोस्रो तला								
१.६	तेस्रो तला								
१.७	चौथो तला								
२	सिमेन्टको जोडाइमा इटा वा ढुङ्गाको गाह्रो-न्यूनतम २३ से.मी. मोटाइ र ढुङ्गा वा जस्तापाता छाना भएको	४	३	२	१	४	३	२	१
३	माटोको जोडाइमा इटा वा ढुङ्गाको गाह्रो-न्यूनतम २३ से.मी.मोटाइ र ढुङ्गा वा जस्तापाता छाना	४	३	२	१	४	३	२	१

अनुसूचि ६.१

नक्सापास किताब, अभिलेखीकरण किताब, घर अभिलेखीकरण, नक्सापास नामसारी तथा नक्सापास संशोधन दस्तुर

क्र.सं.	विवरण	आ.व. २०७७/०७८ को दर रेट (रु.)	आ.व. २०७८/०७९ को प्रस्तावित दर रेट (रु.)
१	भवन निर्माण दरखास्त फाराम (नक्सापास किताब)	६००	६००
२	भवन निर्माण दरखास्त फाराम अभिलेखीकरण किताब)	१२००	१२००
३	नक्सापास नामसारी दस्तुर	१०००	१०००
४	नक्सापास संशोधन दस्तुर	१०००	१०००
५	बनि सकेको आर.सि.सि फ्रेम स्टक्चरको घरको अभिलेखीकरण दस्तुर	नक्सापास दस्तुर बराबर	नक्सापास दस्तुर बराबर
६	बनि सकेको ढुङ्गा माटोको घरको अभिलेखीकरण दस्तुर	१०००	१०००

अनुसूचि ७

विज्ञापन कर

क्र.सं	विवरण	आ.व. २०७७/०७८		आ.व. २०७८/०७९ को प्रस्तावित	
		दर (रु.)	कैफियत	दर (रु.)	कैफियत
१	होर्डिङ बोर्ड प्रति वर्ग फिट	१००	प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोही बमोजिम हुनेछ ।	१००	प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोही बमोजिम हुनेछ ।
२	डिजिटल बोर्ड प्रति वर्ग फिट	१२०		१२०	
३	वाल पेन्टिङ प्रति वर्ग फिट	५०		५०	
४	तुल व्यानर प्रति गोटा एक हप्ता सम्म	१००		१००	
५	तुल व्यानर प्रति गोटा एक हप्ता भन्दा बढी (कार्यक्रम अवधिभर)	२००		२००	

अनुसूचि ८

मनोरञ्जन कर

क्र.सं	विवरण	आ.व. २०७७/०७८ को दर (रु.)	कैफियत	आ.व. २०७८/०७९ को प्रस्तावित दर (रु.)	कैफियत
१	जादु, सर्कस, चटक आदिमा प्रति दिन	५००	प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोही बमोजिम हुनेछ ।	५००	प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोही बमोजिम हुनेछ ।
२	फिल्म सुटिङ प्रति दिन	१०००		१०००	
३	व्यवसायिक भिडियो कर प्रति दिन	१००		१००	
४	पर्व तथा मेलामा प्रति स्टल प्रति दिन	१००		१००	
५	पर्व तथा मेला कर (आयोजकबाट)	१०००		१०००	
६	क्यानोइङ्ग प्रति व्यक्ति प्रति दिन	२०		२०	
७	च्याप्टीङ्ग /कोयोकिङ्ग प्रति व्यक्ति प्रति दिन	२०		२०	
८	बन्जी जम्पिङ्ग प्रति व्यक्ति प्रति दिन	२०		२०	
९	पिकनिक स्पोर्ट दैनिक शुल्क	५००		५००	

अनुसूचि ९

पार्किङ शुल्क

क्र.सं	विवरण	आ.व. २०७७/०७८ को प्रति दिन दर (रु.)	आ.व. २०७८/०७९ को लागि प्रस्तावित प्रति दिन दर (रु.)
१	ठूला सवारी साधन	२०	२०
२	साना सवारी साधन	१०	१०
३	मोटर साइकल	५	५

अनुसूचि १०

सडक मर्मत संभार शुल्क

क्र.सं	विवरण	आ.व. २०७७/०७८ को दर (रु.)	आ.व. २०७८/०७९ को प्रस्तावित दर (रु.)
१	ट्रक लहरी	१००	१००
२	मिनी बस, ट्रक, ६ पांग्रे बस	८०	८०
३	मिनी बस, ट्रक, ४ पांग्रे बस	५०	५०
४	भाडाको कार, जिप	३०	३०
५	निजी कार, भ्यान, जिप, पिकप	५०	५०
६	ट्याक्टर ठूलो ४० हर्स पावर माथि	५०	५०
७	ट्याक्टर सानो ४० हर्स पावर तल	४०	४०
८	विदेशी बस, मिनी बस, ट्रक	२००	२००
९	विदेशी लहरी ६ पांग्रे बढी	३००	३००
१०	विदेशी निजी कार, भ्यान, जिप	२००	२००
११	एक्साभेटर, जे.सि.वि	५००	५००
१२	ब्यकहो लोडर	३००	३००

अनुसूचि ११

प्राकृतिक स्रोत साधन उपयोग कर

क्र.स.	विवरण	आ.व. २०७७/०७८ को दर (रु.)	कैफियत	आ.व. २०७७/०७८ को प्रस्तावित दर (रु.)	कैफियत
१	गिटी, ढुङ्गा प्रति घन मिटर	१७०	प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोही बमोजिम हुनेछ ।	२२०	प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोही बमोजिम हुनेछ ।
२	बालुवा प्रति घन मिटर	१५०		२२०	
३	कटिड ढुङ्गा (घरको भित्तामा टास्ने) प्रति घन मिटर	२००		२५०	
४	छपनी सादा ढुङ्गा प्रति घन मिटर	२००		२५०	
५	ग्रावेल प्रति घन मिटर	१२०		२००	
६	माटो प्रति घन मिटर	५०		६०	
७	नदी खोलाले बगाएर ल्याएको काठ, दाउरा, आदि प्रति के.जी	१५		१५	

अनुसूचि १२

कर छुट

क्र.सं	विवरण	छुट दिइने करका क्षेत्र	पुष्टाई/उद्देश्य	आ.व.२०७७/०७८ छुटको प्रतिशत	क्र.सं	विवरण	छुट दिइने करका क्षेत्र	प्रस्तावित छुटको प्रतिशत	पुष्टाई/उद्देश्य
१	आ.व. २०७४/०७५ देखि २०७६/०७७ सम्मको जम्मा बक्यौता रकममा लाग्ने जरिवाना (दर्ता नभएका व्यवसायका लागि मात्र)	व्यवसाय कर	गाउँपालिका भित्र सञ्चालित गाउँपालिकामा दर्ता नभएका सबै व्यवसायहरूलाई करको दायरामा ल्याउने	१००	१	आ.व. २०७४/०७५ देखि २०७७/०७८ सम्मको जम्मा बक्यौता रकममा लाग्ने जरिवाना (दर्ता नभएका व्यवसायका लागि मात्र)	व्यवसाय कर	१००	गाउँपालिका भित्र सञ्चालित गाउँपालिकामा दर्ता नभएका सबै व्यवसायहरूलाई करको दायरामा ल्याउने
२	आ.व. २०७६/०७७ को बक्यौता रकममा लाग्ने जरिवाना	व्यवसाय कर लगायत सबै	कोभिड १९ का कारण लकडाउनले पर्यटन व्यवसाय तथा अन्य व्यापार व्यवसाय संचालन नभएकोले	१००	२	आ.व. २०७६/०७७ र आ.व. २०७७/०७८ को बक्यौता रकममा लाग्ने जरिवाना	सबै	१००	कोभिड १९ को दोस्रो भेरियन्ट व्यापक रूपमा फैलिइरहेकोले निषेधाज्ञा हुन सक्ने प्रबल सम्भावना देखिएको हुँदा सर्वसाधारणलाई आगामी दिनमा कर तिर्न आउन समस्या हुने देखिएकोले
३	अपाङ्गता भएका व्यक्ति, एकल तथा विधवा महिलाले जुनसुकै प्रकारको व्यवसाय संचालन गर्दा	व्यवसाय कर	जीविकोपार्जनमा थप सहयोग गर्ने तथा आत्मनिर्भर बन्नको लागि थप हौसला प्रदान गर्ने	५०	३	अपाङ्गता भएका व्यक्ति, एकल तथा विधवा महिलाले जुनसुकै प्रकारको व्यवसाय संचालन गर्दा	व्यवसाय कर		जीविकोपार्जनमा थप सहयोग गर्ने तथा आत्मनिर्भर बन्नको लागि थप हौसला प्रदान गर्ने

यस आर्थिक ऐन बमोजिम कर तिर्ने दायित्व भएका अनुसूचि १२ बाहेकका व्यक्ति वा संस्थाहरूलाई कुनैपनि किसिमको कर छुट दिइने छैन ।

अनुसूचि १३

दण्ड जरिवाना

क्र.सं	विवरण	आ.ब. २०७७/०७८ को जरिवाना दस्तुर (रु.)	आ.ब. २०७८/०७९ को लागि प्रस्तावित जरिवाना दस्तुर(रु.)
१	गाउँपालिकामा बुझाउनु पर्ने बक्यौता कर रकमको भूमिकर(मालपोत)नबुझाएमा (आ.ब.२०७६/०७७ र २०७७/०७८ को बाहेक)	२० प्रतिशत	२० प्रतिशत
२	व्यवसाय कर विगत वर्षहरुको बक्यौतामा तिर्न बाँकी भएमा बक्यौता रकममा (आ.ब. २०७६/०७७ र २०७७/०७८ को व्यवसाय कर र गाउँपालिकामा दर्ता नभएका व्यवसायहरु बाहेक)	२० प्रतिशत	२० प्रतिशत
३	विगत आ.ब.को बक्यौता घर बहाल करमा(आ.ब.२०७६/०७७ र २०७७/०७८ को बाहेक)	२० प्रतिशत	२० प्रतिशत
४	विभिन्न संघ संस्था, समूहहरु नविकरण गर्न समयमा नआएमा (आ.ब.२०७६/०७७ र २०७७/०७८ को बाहेक)	२० प्रतिशत	२० प्रतिशत
५	विना अनुमति नदीमा माछा मार्नेलाई	५००	५००
६	नदीमा विष राख्ने तथा करेन्ट लगाउने	१००००	१००००
७	अनुमति नलिई प्लटिड गरेमा ५ रोपनीसम्म	५००००	५००००
८	अनुमति नलिई प्लटिड गरेमा ५ रोपनी भन्दा बढी	१०००००	१०००००
९	निषेधित क्षेत्रमा फलफुल, ठेलागाडा, तरकारी, घुम्ती पसल, प्रचार बोर्ड र अन्य साना व्यवसाय संचालन गरेमा	सामान जफत सहित रु.१०००	सामान जफत सहित रु.१०००
१०	निषेधित क्षेत्रमा निर्माण सामग्री राखी अठचालिस घण्टा भित्र नहटाएमा	१०००	१०००
११	सार्वजनिक स्थानमा विभिन्न प्रकारका फोहर मैला फालेमा	फोहोर मैला व्यवस्थापन ऐन २०६८ र सोको नियमावली, २०६९ बमोजिम	फोहोर मैला व्यवस्थापन ऐन २०६८ र सोको नियमावली, २०६९ बमोजिम
१२	छतको पानी, बाथरुमको पानी, किचनको पानी सार्वजनिक स्थानमा फालेमा	१०००	१०००
	नक्सापास स्वीकृत विना घर बनाएमा प्रति वर्ग फिट		
१३	आर.सि.सि. फ्रेम स्टक्चर	नक्सापास दस्तुरमा थप रु. ५ प्रति वर्ग फुट	नक्सापास दस्तुरमा थप रु. ५ प्रति वर्ग फुट
१४	ब्लक, ढुङ्गा माटोको जोडाइमा, अस्थायी र अन्य संरचनाको लागि	नक्सापास दस्तुरमा थप रु. १ प्रति वर्ग फुट	नक्सापास दस्तुरमा थप रु. १ प्रति वर्ग फुट
१५	अनुमति विना खानीजन्य ढुङ्गा उल्खनन् गरेमा	५०००	५०००
१६	नदीजन्य ढुङ्गा, गिटी, बालुवा, चोरी निकासी प्रति घन मिटर	सामान जफत सहित रु.३०००	सामान जफत सहित रु.३०००
१७	विना इजाजत मेशिनरी औजार तथा स्काभेटर, जेसिभि सार्वजनिक जग्गामा प्रयोग गरेमा प्रति दिन	५०००	५०००
१८	विना इजाजत मेशिनरी औजार तथा स्काभेटर, जेसिभि व्यक्तिगत जग्गामा प्रयोग गरेमा प्रति दिन	२०००	२०००
१९	यसमा उल्लेखित बाहेक अन्य विषयका सम्बन्धमा	प्रचलित ऐन नियम र गाउँपालिकाले निर्णय गरे बमोजिम हुनेछ ।	प्रचलित ऐन नियम र गाउँपालिकाले निर्णय गरे बमोजिम हुनेछ ।

आगामी आ.व.को लागि अनुमानित कर तथा गैर कर राजस्व रकम

क्र.सं.	राजस्वको क्षेत्रहरु	गत आ.व. २०७६/०७७ को यथार्थ आम्दानी	चालु आ.व. २०७७/०७८ को अनुमानित आम्दानी	चालु आ.व. २०७७/०७८ को चैत्र सम्मको यथार्थ आम्दानी	चालु आ.व. २०७७/०७८ को संशोधित अनुमान	आगामी आ.व. २०७८/०७९ को अनुमान
१	भूमिकर (मालपोत)	५५७९,२८९.८	३५०००००	२१०४३०८	२५०००००	३५०००००
२	बहाल कर	७५६८४८	७०००००	३३२६५१	६२५०००	७०००००
३	व्यवसाय कर	३५३१४००	४८०००००	४८४९८००	५००००००	४८०००००
४	परीक्षा शुल्क	०	५००००	२४३००	२४३००	५००००
५	सिफारिस दस्तुर	२०८०९६९	४००००००	१८४४७९०	२४०००००	४००००००
६	व्यक्तिगत घटना दर्ता दस्तुर	५१५००	३०००००	८१९५०	११००००	३०००००
७	नाता प्रमाणित दस्तुर	१७००७५	५०००००	१५७८००	२०००००	५०००००
८	नक्सापास दस्तुर	१३३५३३	१००००००	२०५३९४	२३००००	१००००००
९	अन्य मनोरञ्जन कर	०	५००००	०	०	५००००
१०	पार्किङ शुल्क	०	५००००	०	०	५००००
११	प्रशासनिक दण्ड जरिवाना र जफत	०	५००००	०	०	५००००
१२	अन्य राजस्व	३२६३६४२				
	जडिबुटी, कवाडी र जीवजन्तु कर		५००००	०	०	५००००
	विज्ञापन कर		५००००	०	५००००	५००००
	प्राकृतिक स्रोत साधन उपयोग कर		१५०००००	३४७००	४०७००	१५०००००
	सडक मर्मत संभार शुल्क		२०००००	०	०	२०००००
	अन्य विविध राजस्व		२६०००००	३०००	१०००००	२६०००००
१३	अन्य दस्तुर	३२९०८३२.४	६०००००	५५७९८९	५७००००	६०००००
	जम्मा	१८८५८०८९.२०	२०००००००	१०१९६६८२	११८५००००	२०००००००

राजस्वको मौजुदा अवस्थाको विश्लेषण

क्र.सं.	राजस्वको क्षेत्रहरु	गत आ.व. २०७६/०७७ को यथार्थ आम्दानी	चालु आ.व.२०७७/०७८ को अनुमानित आम्दानी	चालु आ.व.२०७७/०७८ को चैत्र सम्मको यथार्थ आम्दानी	आ.व.२०७७/०७८ को अनुमानित राजस्वमा चैत्रसम्म असुली भएको राजस्वको प्रतिशत	चालु आ.व.२०७७/०७८ मा उठ्न बाँकी रकम	आ.व.२०७७/०७८ मा उठ्न बाँकी अनुमानित राजस्व प्रतिशत
१	भूमिकर (मालपोत)	५५७९२८९.८	३५०००००	२१०४३०८	६०.१२	१३९५६९२	३९.८८
२	बहाल कर	७५६८४८	७०००००	३३२६५१	४७.५२	३६७३४९	५२.४८
३	व्यवसाय कर	३५३१४००	४८०००००	४८४९८००	१०१.०४	-४९८००	-१.०४
४	परीक्षा शुल्क	०	५००००	२४३००	४८.६०	२५७००	५१.४०
५	सिफारिस दस्तुर	२०८०९६९	४००००००	१८४४७९०	४६.१२	२१५५२१०	५३.८८
६	व्यक्तिगत घटना दर्ता दस्तुर	५१५००	३०००००	८१९५०	२७.३२	२१८०५०	७२.६८
७	नाता प्रमाणित दस्तुर	१७००७५	५०००००	१५७८००	३१.५६	३४२२००	६८.४४
८	नक्सापास दस्तुर	१३३५३३	१००००००	२०५३९४	२०.५४	७९४६०६	७९.४६
९	अन्य मनोरञ्जन कर	०	५००००	०	०.००	५००००	१००.००
१०	पार्किङ शुल्क	०	५००००	०	०.००	५००००	१००.००
११	प्रशासनिक दण्ड जरिवाना र जफत	०	५००००	०	०.००	५००००	१००.००
१२	अन्य राजस्व	३२६३६४२					
	जडिबुटी, कवाडी र जीवजन्तु कर		५००००	०	०.००	५००००	१००.००
	विज्ञापन कर		५००००	०	०.००	५००००	१००.००
	प्राकृतिक स्रोत साधन उपयोग कर		१५०००००	३४७००	२.३१	१४६५३००	९७.६९
	सडक मर्मत संभार शुल्क		२००००००	०	०.००	२००००००	१००.००
	अन्य विविध राजस्व		२६०००००	३०००	०.१२	२५९७०००	९९.८८
१३	अन्य दस्तुर	३२९०८३२.४	६०००००	५५७९८९	९३.००	४२०११	७.००
	जम्मा	१८८५८०८९.२०	२०००००००	१०१९६६८२	५०.९८	९८०३३१८	४९.०२